

رابطه رضایت‌مندی زوجیت و محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۹/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۱/۰۱

خلاصه

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه رضایت‌مندی زناشویی و محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان دانش‌آموزان پایه پنجم و ششم منطقه ۴ شهر تهران در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ انجام شد.

روش کار: روش مطالعه تحقیقی پیمایشی از نوع همبستگی محسوب می‌شود. که در نمونه‌ای به حجم ۱۰۰ نفر که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند، اجرا شده است برای سنجش متغیرها از سه پرسشنامه استاندارد سه پرسشنامه استاندارد رضایت زوجیت والدین افروز؛ محبوبیت والدین افروز و انگیزه پیشرفت تحصیلی برنارد وایتز (۱۹۹۰) استفاده شده است.

نتایج: نتایج این مطالعه نشان داد که رضایت‌مندی زوجیت والدین با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری (۰/۵۰) وجود دارد. بین میزان محبوبیت والدین نزد فرزندان با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری (۰/۴۹۰) وجود دارد. بین میزان رضایت‌مندی زوجیت والدین با محبوبیت والدین نزد فرزندان خود رابطه مثبت و معناداری (۰/۳۵۴) وجود دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از آن است که رضایت‌مندی زوجیت والدین و محبوبیت آنان نزد فرزندان قادر به پیش‌بینی انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان هستند.

کلمات کلیدی: رضایت‌مندی زناشویی، محبوبیت والدین، پیشرفت تحصیلی، والدین، دانش‌آموزان

سمیه عابدینی مزرعه^۱

غلامعلی افروز^۲

آنیسا باغداساریانس^{۳*}

پریسا تجلی^۴

۱- دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد

اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

۲- استاد گروه روانشناسی کودکان استثنائی، دانشگاه

تهران، تهران، ایران

۳- عضو هیئت علمی گروه روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد

اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

۴- عضو هیئت علمی گروه روانشناسی کودکان

استثنائی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

Email: sarians72@ Gmail.com

مقدمه

خانواده یکی از ابتدایی‌ترین اشکال شناخته شده زندگی اجتماعی انسان می‌باشد که از بدو پیدایش انسان در کره زمین تاکنون وجود داشته است. کارکردهای مختلف خانواده و نقش اساسی آن در جامعه یکی از مهم‌ترین دلایل پیدایش و بقای آن از ابتدا تا به امروز می‌باشد (۱). تاثیر خانواده بر رشد فرزندان چنان بارز است (۲) که والدین با توجه به نقش کلیدی که در خانواده دارند، قابلیت اثرگذاری از جوانب گوناگون بر فرزندان خود را دارند (۳). والدین سالم و بالغ در مقایسه با والدین نابالغ و ناسالم معمولاً با حساسیت و مهربانی بیشتری به نیازها و اشارات کودکان توجه می‌کنند و این روش، امنیت عاطفی، استقلال، توانش اجتماعی و موفقیت هوشی فرزندان را تشویق می‌کند (۴).

بنابراین شکی نیست که یکی از عوامل موثر در پیشرفت تحصیلی و موفقیت‌های دانش آموزان به کیفیت رابط درون خانواده باز می‌گردد. در عرصه‌ی خانواده یکی از متغیرهای مهم، رضایتمندی زوجیت والدین است. سوال اساسی این است که آیا شرکای ازدواج از روابط میان خود احساس رضایت می‌کنند؟

رابطه زناشویی باید براساس اطمینان و احترام متقابل باشد که در این امر عوامل عاشقانه و صمیمیت نیز دخالت دارند. علاوه بر این هر یک از زوجین نیازمند همسر با کفایت و آگاهی هستند که بتواند به موقع به حل تعارضات موجود بپردازد (۵). کارکرد در بیان کارکردگرایی، تاثیری است که پدیده‌های اجتماعی از خود بر جای می‌گذارند. این آثار، نتیجه و دستاورد «ساختارها» هستند (۶).

از طرفی معنا بخشی به زندگی و ایجاد حس رضایت در افراد، امیدوار ساختن آنان به آینده است که نتیجه آن، افزایش

سازگاری افراد با ناملایمات و دشواری‌های زندگی است. این معنابخشی از آثار ایمان به خدا، تسلیم و رضا به مقدرات الهی است. فرد باید باور داشته باشد که همه رویدادهای جهان، منوط به اذن خداوند و توانی است که او به اسباب و علل افاضه می‌کند. تسلیم و رضا به حوادث جهان که بر اساس خواست خداست، برای انسانی که هم به امور ماورای طبیعت باور دارد و هم به خداوند تعلق عاطفی دارد، امری مطلوب خواهد بود، اما اگر تسلیم رضای الهی نشود، وضعیت مشکل تر می‌شود (۷). پیروی از سیره معصومین، این معنابخشی را تداعی می‌کند. به عنوان نمونه سیره امام سجاد در زندگی به گونه ای است که نشان از رضامندی آن حضرت از خداوند در همه زمینه‌هاست.. او کافی است و او بهترین پشتیبان من است.» (۸).

بدیهی است که جو حاکم بر خانواده، شرایط رشد و بالندگی و یا کجروی‌های فرزندان رارقم می‌زند. افروز (۱۳۹۳) بیان می‌دارد که رضایتمندی متقابل زن و شوهر از جاذبه‌های روانی- جنسی یکدیگر و برخورداری از بیشترین احساس آرامش و امنیت روانی در زندگی مشترک است (۹). در بیانی دیگر رضامندی به آن حالت موجود زنده گفته می‌شود که تمایلات محرک وی به هدف خود رسیده‌اند. از آنجائیکه رضایت همراه خوشایندی است، لذا خوشایندی ممکن است به رضایت تبدیل شود. افراد رضایت را در فکر کردن به وضعیتی که در وهله اول از خوشایندی برای آنها حاصل می‌شود به دست می‌آورند (۱۰). بر اساس تحقیقات نیومن^۱، (۱۹۹۱) (۱۱) این عوامل عبارتند از: (۱) سطح تحصیلات بالا (۲) موقعیت اقتصادی و اجتماعی بالا (۳) شباهت در علایق و شخصیت زوجین (۴) مرحله اولیه و انتهایی چرخه زندگی خانواده (۵) هماهنگی جنسی (۶) برای زن، ازدواج

¹ Newman & Newman

براین اساس خانواده با فراهم نمودن امکانات، شرایط و بسترهای لازم می‌تواند از جوانب مختلف، موجبات رشد، توسعه و تعالی فرزندان را در ابعاد مختلف فراهم نماید (۱۸).

تاکنون دو متغیر مهم در عرصه خانواده مورد کنکاش قرار گرفت و از بعد نظری تبیین گردید که دو متغیر رضایتمندی زوجیت والدین و محبوبیت والدین در نزد فرزندان، با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه دارند.

انگیزه پیشرفت تحصیلی ضمن اینکه در توسعه و آبادانی کشور مؤثر است در سطوح عالی منجر به یافتن شغل و موقعیت مناسب و در نتیجه درآمد کافی می‌شود (۱۹).

از انگیزه پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از شاخص‌های پیشرفت در نظام آموزش و پرورش مفهوم «انجام تکالیف و موفقیت دانش‌آموزان در گذراندن دروس یک پایه تحصیلی مشخص» یا «موفقیت دانش‌آموزان در امر یادگیری مطالب درسی» استفاده می‌شود و وجه مخالف آن، اُفت تحصیلی است که یکی از معضلات نظام آموزشی می‌باشد (۲۰). انگیزش زیر بنای رفتار انسان به شمار می‌رود و می‌توان آن را نیرویی تعریف کرد که انسان را به فعالیت‌ها هدایت می‌کند (۲۱). صاحب‌نظران انگیزش را فرایندی می‌دانند که سه قلمرو ایجاد انگیزه، هدایت به سمت هدف معین و استمرار انگیزه را در بر می‌گیرد (۲۲). سیفرت (۱۹۹۲) معتقد است که انگیزش یک تمایل یا گرایش به عمل خاصی است در حالی که انگیزه را علت اختصاصی رفتار به حساب می‌آورد و انگیزه را به صورت نیاز یا خواست ویژه‌ای که انگیزش را موجب می‌شود تعریف کرده است (۲۳). دانش‌آموزانی که برای یادگرفتن چیزی انگیزه دارند، برای یادگرفتن آن و جذب کردن و حفظ کردن آن از فرایندهای شناختی عالی‌تری استفاده می‌کنند (۲۴). این مسأله که پیشرفت تحصیلی به طور وسیعی با هوش کلی مرتبط بوده است و حدود ۲۵٪ از تغییرات پیشرفت کلاسی از طریق هوش قابل پیش‌بینی

دیرتر (۱۲). از طرفی رضایت زناشویی طی سال‌های زندگی افت می‌کند و بیش‌ترین میزان آن متعلق به قبل از تولد فرزندان و پس از ترک آنان است. علت آن که قبل و بعد از فرزندان میزان رضایت زناشویی بالاتر است آن است که در این دوران زوجین وقت و انرژی بیشتری را صرف یکدیگر می‌کنند و موقعیت‌های درگیری زای کمتری (اداره فرزندان) برای ایشان پیش می‌آید. همچنین اغلب مطالعات زمینه‌یابی تفاوت‌های گسترده‌ای را در زمینه فراوانی فعالیت‌های جنسی مطرح کرده‌اند، اما همگی هماهنگی جنسی و اهمیت آن بر میزان رضایت را مهم دانسته‌اند (۱۳). بنابراین، با توجه به افت و خیز رضایتمندی زناشویی و افت آن در زمان پرورش فرزند، اهمیت تقویت آن در این دوران، اهمیت بیشتری می‌یابد.

برای زوجی که خودشان با هم سازگار نیستند مشکل است که والدین خوبی باشند (۵). به نظر می‌رسد رضایت زوجین منجر به ایجاد کانونی صمیمی برای والدین و فرزندان شده که در آن والدین در چشم فرزندان از محبوبیت بالایی برخوردار بوده و قابل احترام می‌باشند و اطاعت از فرامین والدین برای فرزندان لازم الاجرا می‌باشد (۱۴). اگر والدین در نزد فرزندان خود از اعتبار، اهمیت و ارزشمندی برخوردار باشند، والدین محبوبیت دارند. اگر بخواهیم یک تعریف اجمالی از محبوبیت ارائه دهیم، می‌توان آن را اینگونه تعریف نمود که فرد محبوب، کسی است که دیگران او را دوست دارند و از همنشینی و مصاحبت با وی لذت می‌برند (۱۵). با توجه به نظریه مازلو، محبوبیت از جمله نیازهای انسان است که در مسیر رشد و شکوفایی شخصیت افراد وجود دارد (۱۶). چنانچه پاسخی مناسب بدان نیاز داده نشود نه تنها فرد آسیب خواهد دید، بلکه این مهم زمینه ساز ناسازگاری‌های شدیدی در سطح شخصیت وی می‌گردد (۱۷).

نهایت پرسشنامه‌های ۵۰ دانش آموز پسر و ۵۰ دانش آموز دختر مورد تحلیل قرار گرفت. همچنین به سبب حساسیت موضوع از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد.

ملاک های ورود

در این تحقیق شامل؛ داشتن سواد خواندن و نوشتن، نداشتن ملاک‌های تشخیصی برای اختلالات بارز روان پزشکی از قبیل سایکوز، اختلال وسواسی - جبری بودند.

ابزار پژوهش

۱- پرسشنامه انگیزه پیشرفت تحصیلی برنارد و اینر (۱۹۹۰)

به منظور سنجش میزان انگیزه پیشرفت در کودکان ۶ تا ۱۴ ساله توسط برنارد و اینر در دانشگاه کالیفرنیا تدوین شده است. این تست سه جنبه عاطفی (ترس یا امید)، جهت رفتار (روی آوری یا اجتناب) و خیرجویی (ترجیح دادن هدف‌های آسان، متوسط و دشوار) را به صورت موقعیت‌های پیشرفت بیان کرده و اندازه‌گیری می‌کند. ضریب اعتبار این تست با استفاده از روش آلفای کرونباخ برآورد و معادل ۰/۵۱ گزارش شده است و برای برآورد روایی ملاکی آن همبستگی نمره‌های پیشرفت تحصیلی و نمره‌های انگیزه پیشرفت را محاسبه و معادل ۰/۱۶ گزارش دادند که از نظر آماری معنادار است و ضریب ملاکی قابل قبولی را نشان می‌دهد. علاوه بر این، در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای ۰/۸۰۳ و پایایی مرکب ۰/۸۸۴ برای این پرسشنامه به دست آمد.

۲- پرسشنامه رضایت زوجیت والدین (فرم بلند)

افروز (۱۳۸۴) جهت ارزیابی و سنجش مؤثر رضامندی همسران، ساخته شده و با رویکردهای جدید مطابقت داشته و حد بالایی از مناسبت و کفایت را نسبت به بستر فرهنگ جامعه ایرانی-اسلامی دارد (۱). این مقیاس دارای ۱۱۰ سوال است که در مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت کاملاً موافق، موافق، مخالف و کاملاً مخالف اندازه‌گیری می‌شود و از ۱۰ خرده مقیاس تشکیل شده که عبارت‌اند از: (۱) مطلوب اندیشی همسران (۲) رضایت

است پذیرفته شده می‌باشد اما به سایر مفاهیم چون انگیزش و ارزش بالای آن در زمینه‌های آموزشی که در کنار هوش نقش مهمی در تبیین پیشرفت تحصیلی دارد، توجه چندانی نشده است (۲۵). انگیزه پیشرفت تحصیلی به جلوه‌ای از جایگاه تحصیلی دانش‌آموزان اشاره دارد که این جلوه ممکن است بیانگر نمره‌ای برای یک دوره، میانگین نمرات در دوره‌ای مربوط به یک موضوع یا میانگین نمرات دوره‌های مختلف باشد (۲۶).

در میان متغیرهای تحصیلی، انگیزه پیشرفت تحصیلی بیشتر از سایر متغیرها مورد توجه روانشناسان قرار گرفته است (۲۷). محققین عوامل مختلفی را در انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دخیل دانسته‌اند. اما با توجه به تفاوت‌های فرهنگی و تغییرات سریع عوامل در طول زمان نمی‌توان به عنوان یک قانون عمومی و کلی، علل خاصی را برای جوامع مطرح نمود (۲۸).

با توجه به آنچه بیان شد و با در نظر گرفتن «نقش تأثیرگذار خانواده در پرورش ابعاد گوناگون عاطفی، شناختی و اجتماعی فرزندان» (۲۹)، سوال اصلی در پژوهش حاضر این است که آیا بین رضایتمندی زوجیت والدین و محبوبیت آنها نزد فرزندان با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه وجود دارد؟

روش کار

مطالعه حاضر از نظر هدف، کاربردی، از نظر روش گردآوری داده، تحقیقی زمینه‌یابی از نوع همبستگی محسوب می‌شود (۳۰).

جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پایه پنجم و ششم منطقه ۴ شهر تهران در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه، لیندمن و همکاران (۳۱) پیشنهاد کرده‌اند، حجم گروه نمونه در مطالعات رگرسیون و همبستگی دست کم باید ۱۰۰ نفر باشد. بر این اساس حجم نمونه ۱۰۰ نفر تعیین شد و برای جلوگیری از افت نمونه، ۱۲۰ پرسشنامه توزیع شد، در

معنادار است. ضرایب اعتبار خرده مقیاس‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که ضرایب اعتبار خرده مقیاس‌ها بالاتر از ۰/۷۰ بوده و اعتبار کل مقیاس نیز ۰/۹۱ بود که نشان دهنده اعتبار بسیار مطلوب پرسشنامه رضامندی همسران افروز است (افروز و قدرتی، ۱۳۹۰). علاوه بر این، در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای ۰/۷۴۵ و پایایی مرکب ۰/۸۸۷ برای این پرسشنامه به دست آمد.

نتایج

در ابتدا به بررسی آمار توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی پرداخته شده است: سن والدین بین ۳۱ تا ۴۰ سال، (۴۹/۵٪)، ۳۱٪ بین ۴۱ تا ۵۰ سال (۳۱٪) و ۱۹/۵٪ نیز بالای ۵۰ سال داشته‌اند. همچنین ۴۳/۵٪ از والدین دارای تحصیلات زیر دیپلم (۴۳/۵٪) دارای دیپلم و فوق دیپلم؛ (۱۹/۵٪)، لیسانس (۲۲/۵٪)، کارشناسی ارشد (۹/۵٪) و ۵٪ نیز دکترا داشته‌اند.

زناشویی (۳) رفتارهای شخصی (۴) رفتارهای ارتباطی و اجتماعی (۵) روش حل مسئله (۶) امور مالی و فعالیت‌های اقتصادی (۷) احساس و رفتار مذهبی (۸) روش فرزندپروری (۹) اوقات فراغت (۱۰) تعامل احساسی (کلامی و بصری). علاوه بر این، در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای ۰/۹۰۹ و پایایی مرکب ۰/۹۲۶ برای این پرسشنامه به دست آمد.

۳- پرسشنامه محبوبیت والدین افروز (۱۳۹۱) (۹)

در مجموع دارای ۶۰ سؤال پنج گزینه‌ای است، که ۳۰ سؤال آن جهت سنجش محبوبیت مادر و ۳۰ سؤال دیگر آن برای سنجش محبوبیت پدر تهیه شده است. قابلیت اعتماد این پرسشنامه در نمونه اجرا شده به وسیله ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۳ به دست آمد (افروز و اسدی ۱۳۹۲). روایی همگرای مقیاس رضامندی همسران افروز با استفاده از پرسشنامه رضامندی زناشویی انریچ، همبستگی ۰/۴۳ را نشان داد که در سطح ۰/۰۱ معنادار است، لذا با ۹۹ درصد اطمینان همبستگی مشاهده شده بین این دو مقیاس

جدول ۱- نتایج تحلیل رگرسیون اینکه «بین رضایت‌مندی زوجیت و محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان

گام‌ها	ضریب رگرسیون b	خطای استاندارد	مقادیر Beta	t مقدار	سطح معناداری
عرض از مبدا	۳/۲۶۵	۱/۱۳۱		۲/۸۸۷	۰/۰۰۵
گام اول متغیر پیش بین ۱ (رضایت‌مندی زوجیت)	۰/۴۳۵	۰/۱۰۱	۰/۳۷۳	۰/۳۰۴	۰/۰۰۰
متغیر پیش بین ۲ (محبوبیت والدین)	۰/۴۲۱	۰/۱۰۲	۰/۳۵۸	۴/۱۳۰	۰/۰۰۰

(R) به معادل ۰/۶۰۲ ارتقاء یافت که در حد متوسط بوده و این دو متغیر روی هم قادر هستند ۳۶/۲۴٪ از واریانس انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان را تبیین نمایند. و مثبت بودن ضرایب متغیرهای پیش بین نیز نشان می‌دهد که با افزایش رضایت‌مندی زوجیت و محبوبیت والدین، میزان انگیزه پیشرفت افزایش می‌یابد.

نتایج نشان می‌دهد که در گام اول تحلیل رگرسیون، با ورود قوی‌ترین متغیر (رضایت‌مندی زوجیت) ضریب همبستگی چندگانه (R) معادل ۰/۵۰ بوده که در حد متوسط است و این متغیر قادر است به تنهایی ۲۵٪ از واریانس انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان را تبیین نماید. در گام دوم با ورود متغیر بعدی (محبوبیت والدین)، ضریب همبستگی چندگانه

جدول ۲- نتایج تحلیل رگرسیون در بررسی بین محبوبیت بین والدین و پیشرفت تحصیلی

ضرب رگرسیون b	خطای استاندارد	مقادیر Beta	مقدار t	سطح معناداری
۶/۱۹۹	۰/۹۸۰		۶/۳۲۷	۰/۰۰۰
۰/۵۷۶	۰/۱۰۴	۰/۴۹۰	۵/۵۶۶	۰/۰۰۰

معیار میزان محبوبیت والدین، به اندازه ۰/۴۹ در انحراف معیار متغیر ملاک (انگیزه پیشرفت) تغییر ایجاد می‌گردد و مثبت بودن میزان ضریب متغیر محبوبیت والدین مثبت نشان می‌دهد که با افزایش محبوبیت والدین، میزان انگیزه پیشرفت فرزندان نیز افزایش می‌یابد.

بین محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه وجود دارد» یافته‌ها نشان می‌دهد که در تحلیل رگرسیون، ضریب همبستگی چندگانه (R) برای متغیر پیش بین محبوبیت والدین معادل ۰/۴۹۰ بوده که در حد متوسط است و این متغیر قادر است ۲۴/۰۱٪ از واریانس میزان انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان را تبیین نماید. همچنین به ازای یک واحد تغییر در انحراف

جدول ۳- نتایج تحلیل رگرسیون در بررسی بین رضایتمندی زوجیت و محبوبیت والدین نزد فرزندان رابطه وجود دارد»

متغیر اول	متغیر دوم	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	سطح معناداری
رضایتمندی زوجیت	محبوبیت والدین	۰/۳۵۴	۱۲/۵۳	۰/۰۰۰

از پژوهش حاضر با نتایج مطالعات ارجمندزاده، (۱۳۹۳) (۳۲)، سادات شجاعی (۱۳۹۲) (۳۳)، اسدی (۱۳۹۲) (۳۴)، توکلی چالپاری (۱۳۹۱) (۳۵)، نایینی فرد (۱۳۹۰) (۳۶)، مظفری (۱۳۸۸) (۲)، افشاری (۱۳۸۱) (۳۷)، محمودی (۱۳۷۶) (۳۸)، یعقوبخانی غیاثوند (۱۳۷۲) (۳۹) در داخل کشور و پژوهش‌های کورسینی (۴۰)، هانتر (۴۱)، در خارج از کشور همخوانی دارد. لذا با توجه به نتایج حاصل از تحقیق می‌توان به این نتیجه دست یافت که هرچه میزان رضایتمندی زوجیت والدین افزایش یابد انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان نیز افزایش می‌یابد. به نظر می‌رسد دلیل این موضوع نیز به این علت است که هر چه رضایتمندی زوجین افزایش یافته است، در روابط آنها با فرزندان تاثیر مثبتی داشته است و با ایجاد آرامش و تمرکز روحی، میل و انگیزه پیشرفت را در دانش‌آموزان افزایش دهد.

همچنین نتایج نشان داد که میزان محبوبیت والدین نزد فرزندان با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته از پژوهش حاضر با نتایج مطالعات ارجمندزاده (۱۳۹۳) (۳۲)، سادات شجاعی (۱۳۹۲) (۳۳)، اسدی

یافته‌ها نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین این دو متغیر معادل ۰/۳۵۴ بوده که در حد پایین و معنادار است و هر یک از این دو متغیر قادرند، است ۱۲/۵۳٪ از واریانس متغیر دیگر را تبیین نماید (جدول ۳).

بحث و نتیجه گیری

خانواده نخستین نهاد اجتماعی است که افراد در آن پرورش می‌یابند و نهادهای اجتماعی دیگر را پایه گذاری می‌کنند که پایه و اساس آنها در صورتی سالم خواهد بود که خانواده سالم باشد به گفته بگیان بهترین سیره‌ای که می‌تواند در فرزند پروری موثر باشد این است که پدر و مادر با هم خوب باشند.

در ادامه روند این پژوهش یافته‌ها حاکی از سه نوع رابطه بین متغیرهای مورد بررسی است که در ادامه مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

در ابتدا ارتباط بین دو متغیر رضایتمندی زوجیت والدین و انگیزه پیشرفت مورد بررسی قرار گرفت که نتایج حاکی از این بود که بین میزان رضایتمندی زوجیت والدین با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته

یافته از پژوهش حاضر نیز با نتایج مطالعات ارجمندزاده، (۱۳۹۳) (۳۲)، سادات شجاعی (۱۳۹۲) (۳۳)، اسدی (۱۳۹۲) (۳۴)، در داخل کشور و پژوهش‌های کورسینی (۴۰)، هانتر (۴۱)، در خارج از کشور همسو می‌باشد.

از طرفی منظور از محبوبیت والدین در پژوهش حاضر، محبوبیت آنان در نزد فرزندان است که والدینی نزد فرزندان خود دارای محبوبیت هستند که دارای مشخصه‌های ویژه‌ای باشند که از جمله این ویژگی‌ها این است که والدین در چشم فرزندان بسیار مورد احترام قرار می‌گیرند و نه تنها دارای ارزش، جایگاه و منزلت والایی هستند، بلکه از نفوذ بالا و سطح مقبولیت بسیار خاصی در بین فرزندان برخوردارند. (۳۳) لازم به ذکر است محبوبیت والدین با صفات و رفتارهای مختلفی از جانب فرزندان ارتباط دارد و مبتنی بر پذیرش، مقبولیت، نفوذ، همنوایی، قضاوت و نگرش‌های فرزندان و آنها نزد فرزندانشان می‌باشد؛ لذا می‌توان گفت والدین می‌بایست سعی کند با رفتار درست و مطابق گفتار، اعتبار خود را نزد فرزندان بالا ببرد. اگر فرزندان والدین خود را در خانواده و در اجتماع به عنوان یک شخصیت معتبر و مورد احترام بپذیرد، سعی می‌کند که گفته‌های او را خوب گوش بدهد و بپذیرد و در رفتار و کردار خود عملی کند و حتی رفتار والدین را الگوی رفتار خویش قرار دهد.

(۱۳۹۲) (۳۴)، توکلی چالپاری (۱۳۹۱) (۳۵)، نایینی فرد (۱۳۹۰) (۳۶)، مظفری (۱۳۸۸) (۲)، افشاری (۱۳۸۱) (۳۷)، محمودی (۱۳۷۶) (۳۸)، یعقوبخانی غیاثوند (۱۳۷۲) (۳۹) در پژوهش‌های داخل کشور و کورسینی (۴۰)، هانتر (۴۱)، در پژوهش‌های خارج از کشور همسو می‌باشد.

از آنجایی که شرط مهم برای رشد و شکوفایی هر جامعه‌ای وجود افراد آگاه، کارآمد و خلاق است، لذا پرورش و تقویت انگیزه پیشرفت سبب ایجاد انرژی و جهت دهی مناسب رفتار، علائق و نیازهای افراد در راستای اهداف ارزشمند و معین می‌شود انگیزش پیشرفت تحصیلی عبارت است از گرایشی همه جانبه به ارزیابی عملکرد خود با توجه به عالی‌ترین معیارهای تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است (۴۲). لذا با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه می‌توان به این نتیجه دست یافت که هرچه میزان محبوبیت والدین نزد فرزندان افزایش یابد انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان نیز افزایش می‌یابد.

به نظر می‌رسد دلیل این موضوع آن بوده است که محبوبیت و صمیمیت با والدین سبب ایجاد روابط محکم و توأم با اعتمادی بین دانش‌آموزان و والدین شده است.

در ادامه بین میزان رضایت‌مندی زوجیت والدین با محبوبیت والدین نزد فرزندان رابطه مثبت و معناداری یافت شد که این

Reference

1. Mahdavi H. A comparative study of marital satisfaction between two groups of Iranian women married to foreign nationals and Iranians in terms of their legal status. [Master Thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2015.
2. Mozaffari M. Investigating the multiple relationship between maternal parenting styles, personality (neo) and student creativity. [Master Thesis]. Semnan: Semnan University; 2009.
3. Peterson CC, O'Reilly K, Wellman HM. Deaf and hearing children's development of theory of mind, peer popularity, and leadership during middle childhood. *J Exper Child Psychol* 2016; 149:146-58.
4. Khaleque A, Rohner RP, Laukkala H. Intimate partner acceptance, parental acceptance, behavioral control, and psychological adjustment among Finnish adults in ongoing attachment relationships. *Cross Cult Res* 2008; 42:35-45.
5. Dehghani P. The relationship between marital satisfaction based on love components in couples of Jiroft Azad University Students. [Master Thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2015.
6. Mazaheri SI. Investigating factors affecting marital satisfaction in Baluchi. [Master Thesis]. Andimesh: Islamic Azad University of Andimesh; 2012.
7. Floyd FJ, Gilliom LA, Costigan CL. Marriage and the parenting alliance: Longitudinal prediction of change in parenting perceptions and behaviors. *Child Dev* 1998; 69:1461-79.
8. Mansouri Nia MaA, Etemadi O, Fatehizade M, Hassanpour MA. The survey of pre-marriage instruction effects on couple's satisfaction level in Isfahan. *J Soc Psychol* 2011; 6:19.
9. Afroz G. An attitude to the psychological basis of religious values as the main factors of mental health and personal development. *J Psychol Educ Sci* 2011; 1:3-16.
10. Sheikh Kouhsar Z. The effectiveness of olson marriage enrichment training on promoting knowledge of expectations, improving communication beliefs, and increasing marital satisfaction of people referred to wellbeing Gonbad Kavous. [Master Thesis]. Mashhad: Ferdowsi University; 2011.
11. Newman I, Emerson E. Specialised treatment units for people with challenging behaviours. *J Br Institute Mental Handicap* 1991; 19:113-9.
12. Soltani J. The effectiveness of couples' quality of life improvement program on marital satisfaction and mental health. [Master Thesis]. Tehran: Islamic Azad University of Science and Research; 2015.
13. Dosti H. The relationship between dysfunctional thoughts and thinking style with marital satisfaction in Dena city couples. [Master Thesis]. Tehran: Shahid Beheshti University; 2014.
14. Hosseini MR. The effect of parental popularity on academic achievement of fifth grade female students in Tehran. Faculty of Psychology and Educational Sciences. [Master Thesis]. Tehran: Tarbiat Moallem University; 2010.
15. Marashi Shoostari MS. Investigating the relationship between parenting couple satisfaction with creativity, mental health, and group popularity in middle school students. [Master Thesis]. Shahroud: Islamic Azad University of Shahroud; 2013.
16. Wong LH, Chin CK, Tan CL, Liu M. Students' personal and social meaning making in a Chinese idiom mobile learning environment. *J Educ Technol Soc* 2010; 13:15-26.
17. Amini S. The effectiveness of group schema therapy in improving social cohesion and early maladaptive schemas and reducing symptoms of disease in men with borderline personality disorder. [Master Thesis]. Shiraz: Shiraz University; 2015.
18. Sani GMD, Quaranta M. Chips off the old blocks? The political participation patterns of parents and children in Italy. *Soc Sci Res* 2015; 50:264-76.
19. Ansong D, Ansong EK, Ampomah AO, Adjabeng BK. Factors contributing to spatial inequality in academic achievement in Ghana: analysis of district-level factors using geographically weighted regression. *Appl Geography* 2015; 62:136-46.
20. Martínez Martínez MdR, Cadenato Matia AM. Correlación entre la evaluación continua y el rendimiento académico. *La Química como materia básica de los Grados de Ingeniería*; 2009.
21. Vahediannejad H. The relationship between parental satisfaction and educational achievement and social adjustment of children. [Master Thesis]. Mashhad: Ferdowsi University; 2015.
22. Reeve JM. *Motivation and Emotion*. Tehran: Edition Publication; 2005.
23. Seif AA. *Modern breeding psychology*. Tehran: The Publication of the Age; 2017.
24. Ahadi B, Mirzaee P, Narimani M, Abolghasemi A. The effect of training social problem-solving strategies on social adjustment and academic performance among secondary shy students. *J Except Children* 2009; 9:193-202.
25. Saatchi M. *Counseling and psychotherapy, theories and strategies*. Tehran: Editing Publication; 2015.
26. Atashrouz B, Pakdaman S, Asgari A. The relationship between the big five personality traits and academic achievement. *Sci J Manag Syst* 2008; 4:367-76.
27. Ramon-Muñoz R. The evaluation of learning: a case study on continuous assessment and academic achievement. *Proc Soc Behav Sci* 2015; 196:149-57.

28. Broadbent J, Poon W. Self-regulated learning strategies & academic achievement in online higher education learning environments: a systematic review. *Internet Higher Educ* 2015; 27:1-13.
29. Taghavi Jorabji M. The relationship between parenting styles with emotional intelligence and creativity. [Master Thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2009.
30. Delaware A. Research methodology in psychology and educational sciences. Tehran: Publication Edited; 2016.
31. Hooman HA. Understanding the scientific method in the behavioral sciences. Tehran: Publisher Side; 2007. P. 259-60.
32. Arjomandzadeh L. The relationship between parental satisfaction with popularity, mental health, and creativity in gifted high school children. [Master Thesis]. Shahroud: Islamic Azad University of Shahroud; 2014.
33. Sadat Shojaee A. Investigating the relationship between parental satisfaction with academic achievement and social adjustment of children. [Master Thesis]. Tehran: Islamic Azad University, Central Tehran Branch; 2012.
34. Asadi MM. The effect of interactive behavior analysis training on social adjustment of female high school students in Kermanshah. [Master Thesis]. Mashhad: Ferdowsi University; 2014.
35. Tavakoli Chalpari E. Comparison of resiliency and social adjustment and academic achievement in students of addicts and non-addicts in aligoodarz county. [Master Thesis]. Tehran: Allameh Tabatabai University; 2012.
36. Nayini Fard Z. Investigating the relationship between parenting styles with self-efficacy and academic achievement in students. [Master Thesis]. Kashan: Kashan University; 2011.
37. Afshari S. The relationship between parental marital satisfaction and academic achievement in children of bushehr elementary elementary school. [Master Thesis]. Tehran: Shahid Rajaei Teacher Training University; 2002.
38. Mahmoudi MT. Investigating the relationship between maternal employment and personality traits, academic achievement, and child creativity among high school students in districts 2, 5, 9, Tehran. [Master Thesis]. Tehran: Tehran University; 1997.
39. Yaghoub Khan Ghiasvand M. The relationship between family environment and academic progress. [Master Thesis]. Shiraz: Shiraz University; 1993.
40. Mirghafourian L. The Relationship between Parental satisfaction with popularity, mental health, and creativity in gifted high school children. [Master Thesis]. Shahroud: Islamic Azad University, Shahrood Branch; 2014.
41. Sharafi Z. Developing an empowerment couple training program based on sternberg's theory of love and its effect on reducing marital conflict and increasing satisfaction of unhappy couples in Hamadan. [Master Thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2015.
42. Westland E, Arche T. Exploring cross-cultural difference in self concept. *Cross Cult Res* 2001; 35:280-302.

*Original Article***The relationship between parity and popularity of parents' satisfaction with academic achievement in children**

Received: 06/12/2018 - Accepted: 31/01/2019

Somayeh Abedini Mazraeh¹
 Gholamali Afrooz²
 Anita Baghdassarians^{3*}
 Parisa Tajalli⁴

¹ PhD student, Department of General Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran

² Professor, Department of Exceptional Child Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran

³ Faculty Member, Department of General Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran

⁴ Faculty of Exceptional Child Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran

* Department of General Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran

Email: sarians72@ Gmail.com

Abstract

Introduction: The present study aimed to investigate the relationship between marital satisfaction and parents' popularity with the academic achievement of children of students in the fifth and sixth grade students of Tehran 4th district during the academic year of 2011-2012.

Methods: The study is a correlational research study. In a sample of 100 individuals who were selected by available sampling method, three standard questionnaires of three standard questionnaires of parental satisfaction questionnaire (2005), popularity of Parviz Afroz (1391) and Bernard's academic achievement motive were used to measure variables. Weiner (1990) has been used.

Results: The findings suggest that Marital satisfaction of their popularity with parents and children are able to predict the academic achievement of children. -Between the marital satisfaction of parents with children Motivation There is a significant positive relationship (0/50) Between the marital satisfaction of parents with children Motivation There is a significant positive relationship (0/49). -Between the marital satisfaction of parents with children Motivation There is a significant positive relationship (0/354).

Conclusion: Findings indicate that the satisfaction of parental paternity and their popularity with children can predict the motivation of children's academic achievement.

Key words: marital satisfaction, popularity, parents, academic achievement, parents, students